

ALBINA

REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

| | | |
|---------------------------|---------------|----------|
| Abonament, pe an: în țară | Lei | 5 |
| „ „ „ străinătate „ | „ | 8 |
| Un număr | | 15 bani. |

S U M A R :

P. G., Ión Honterus.—*A. Scripcă,* Moș Dumitru.—*I. P. N. Horezanu,* Poiana lui Mișaiu.—*Frica de mörte.*—*Isis,* Marea mörta.—*D. Munteanu-Rinnic,* Datoriî patriotice.—*Pentru îngrijirea copiilor.*—*I. Petreara,* Un martir.—*Smara,* Țugul al babeî I.—*I. Adam,* Patlma cea mai urată.—*I. Niulescu,* Ferirea semințelor de paseri.—*Clopoțelul Caprei.*—*Mulțumire.*—*Băiatul și epurile.*—*Sfaturi practice.*—*Informațiuni.*—*Apel.*—*Deslegarea întrebărilor.*—*Adrese către redacție.*—*Poșta redacției.*

Ilustrațiuni: Ión Honterus.—Ión Honterus în tipografia sa.—Orașul Brașov.—Curlioaa.—Sat African.—EI! AI pătit-o?

ION HONTERUS



Șașii din Transilvania au avut acum trei săptămâni frumoșe serbări în Brașov. Serbările acestea s'au făcut cu prilejul ridicării unui monument lui Ión Honterus, supranumit apostolul lor. De ore-ce Șașii în număr de peste 200.000 locuiesc

în mijlocul fraților noștriî de peste Carpați și de ore-ce activitatea lui Honterus a influențat în bine și asupra Românilor în general, am cređut de datoria noastră să spunem în câte-va cuvinte cine a fost acest Honterus și ce a lucrat el pentru poporul sas.

Ión Honterus s'a născut în Brașov în anul 1498. În casa părinților săi s'a bucurat de o frumoșă creștere. Studiile elementare și le-a făcut în Brașov, iar pe cele universitare în Viena. În scurt timp prin inteligența și sîrguința sa Honterus dobândește aci bacaloriatul și titlul de doctor în filosofie.

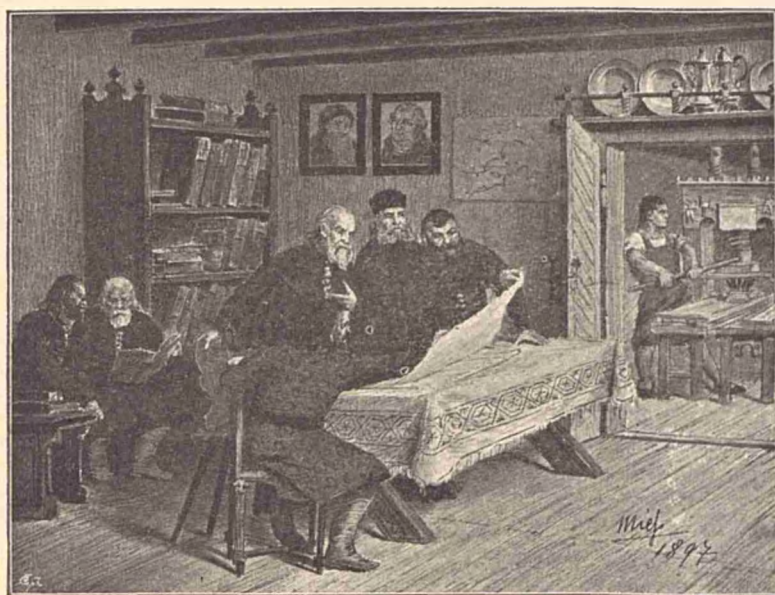
Peste 75 de tineri sași se aflau la universitatea din Viena, dar Honterus i-a întrecut pe toți prin calitățile sale sufletesci. Pe la 1530 îl găsim în Cracovia ca învățat desăvârșit. Nu stă însă mult timp, căci după trei săptămîni se îndreaptă spre Basel în Elveția. Pe acest pămînt sfînt este Honterus martor ocular la marile lupte ale lui Luther contra ierarhiei catolice. De aici se înarmeză el cu toate învățăturile reformațiunii și cu care avea să aducă în curînd fericire micului popor German din Transilvania. Tot aci se introduce el și în cunoșcerea artei tipografice, care avea să-i servescă de cel mai puternic mijloc pentru răspîndirea ideilor reformătoare la Sași.



Ión Honterus.

În 1533 Honterus se întorce pentru tot-d'a-una în Brașov. El nu se presintă de la început ca un apostol pătimăș al reformațiunii, căci eră un ce contra caracterului său liniștit. Din contră el voiește să-și prepare terenul pe cale pacinică prin

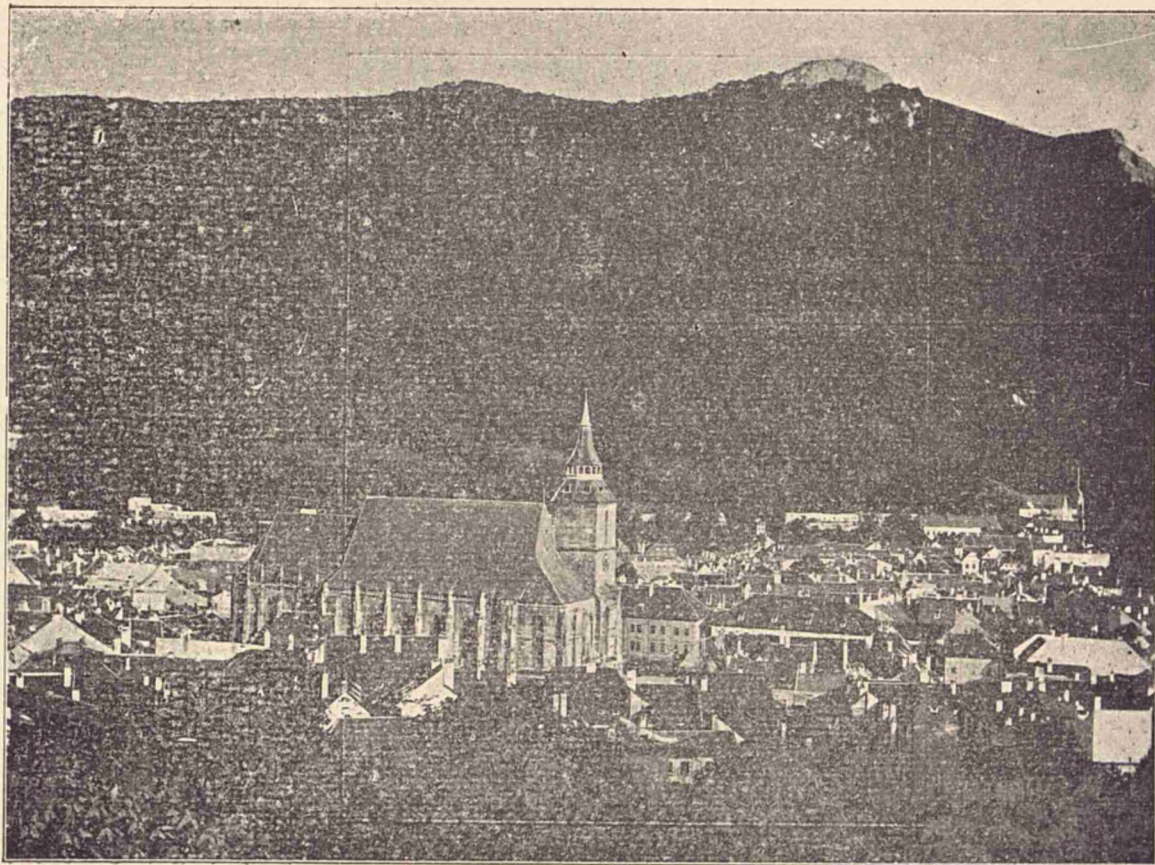
ajutorul tiparului. Mai întâiu trebuia luminată mințile și mișcate inimile cu nouile idei. De aceea totă atențiunea sa a fost dată tipografiei, ale căror litere le adusese el însuși din Germania. Tipografia acesta e cea d'întâiu în Brașov și în întregul Ardeal. Pentru ca lucrarea sa să fie înlesnită prietenii săi *Fuchs* și *Beckner* din Brașov întemeiază o fabrică de hârtie, care e cea d'întâiu în Ardeal și în țările vecine. În câți-va ani apărură în această tipografie o mulțime de scrieri pentru luminarea poporului în semnul vederilor reformătoare. Aci tipăresce el și renumita scriere «proiect pentru reformarea bisericii în Brașov și în



Ión Honterus în tipografia sa.

întreaga țară a Bârsei», pe care *Melanchton* a pus să se retipărească în Germania. Luther citind această scriere a exclamat despre autorul ei: «In adevăr, acesta este apostolul, pe care Domnul l'a trimis țării ungurești».

Dile grele sosesc însă pentru Honterus și lucrarea lui. Ierarchia Catolică și guvernul țării sînt uniți spre a se opune reformei. Tote încercările lor re-



Oraşul Braşov.
Délul Tâmpa.—(Biserica Neagră).

mân însă zadarnice, căci în 1543 întregul sfat săsesc din Braşov depune jurământul pe «Cărticica rsformeî» şi tot aşă şi restul poporului săsesc din întreaga Transilvanie.

Biserica reformată e întemeiată la Saşi şi în 22 Aprilie 1543 Honterus e ales preot al Saşilor din Braşov. De acum înainte Honterus 'şi depune tot sufletul pentru luminarea poporului său prin şcolă şi prin biserică Tot ce are poporul săsesc: *biserică naţională, cultură şi literatură* nu se datoresc de cât lui Honterus. El a desvoltat în acest popor mic la număr consciinţa noţională, dragostea de limbă şi neam, condiţiuni esenţiale pentru existenţa unui popor !

În 23 Ianuarie 1549 Honterus s'a dus în sînul vecinicieî, iar memoria lui trăieşte cât va trăi poporul Săsesc !

Principiul reformaţiunii eră : «Mergeţi şi învăţaţi tôte nêmurile». Învătăturile aceştia trebuiau propovăduite fie-cărui popor în graiul lui naţional. De aceea Saşii au înlăturat limba latină din biserică şi în locul ei au introdus limba germană.

Mişcarea acesta s'a resimţit şi asupra poporului Român. În tipografia întemeiată de Honterus au apărut cele d'întâi cărţi românesce pentru serviciul bisericesc. Acî şi-a tipărit diaconul Coresi scrierile sale. În epilogul din Tetravanghelul tipărit în Braşov în 1560—61 *Hans Beckner* spune că el a pus să se traducă pentru ca să fie «de învăţatură popilor românesce, să înţeleagă, să înveţe Româniî cine-s creştiniî». De aceia la serbările de 400 ani de la nascerea lui Honterus au fost reprezentaţi şi Româniî din Transilvania şi Ungaria! De aceea ne am cređut datorî de a aminti şi noi în acéstă revistă populară, cine a fost acest mare bărbat al poporului Săsesc.

P. G.

MOȘ DUMITRU



atu-î mare și aședat pe nisece costișe ponorîte, ce se pierd sub pôlele unei păduri brăcuite—odinioră, codru vestit prin prădăciunile făptuite asupra străinilor, nevoiți a străbate prin el.— Pe una din costișe, în cotul Martineni, se vede și astă-dî casa lui Moș Dumitru, îngrijită ca o cutie și avënd în prējma-î acarete gospodărescî. Loc de casă e mult și în față cât și în fundul grădinei sînt căsuțele feciorilor și ginerilor lui.

Pe când trăia Moș Dumitru, puținî gospodari îi stăteau de opotrivă în cotul acela. Om tihnit, blajin, harnic, gospodăros și cu frica lui Dumneșleu, nu s'a sfădit (certat) nici odată cu megieșii lui.— Avea de tôte: de ale îmbrăcăminteî și de ale guriî pentru întrēja glôtă,—și mergea regulat la biserică. N-ar fi vorbit el pe nimenî de rău, Dómne feresce, și cum îi erà lihamete de ponóse, se fereă, ca de foc, de taclalele pismuitorilor satului. De alt-mintrelea erà sfátos și primitor, lucru mare. Iți erà mai mare dragul să intri în sălașu-î cu părețiî albî ca omëtul, cu ferestruicele străveđii, cu podelele spălate, cu fața caseî curată, de puteai să culegi mac, cu vatra și hornul tot-d'a-una date cu humă. De care cum-va îl găseaî cu masa întinsă, te poftea numai de cât: «Poftiți, vè rog, luați și ospătați și nu ne bănuți, că cu cât a dat D-deu cu atâta vè primim»... și nu te lăsà pînă nu-î cinstiaî masa, măcar să fi tot spus c-ai mâncat.

Apoi de-l întrebaî cum mai merge cu sănătatea și cu gospodăria, îți răspundeă mulțumit: «Bine, slavă Domnului, numai am cam îmbătrînit și nu më mai slujesc puterile ca să muncesc din greu, dar mi-au sburătăcit băețiî și fetele și-mî duc ei șarul gospodărieî. Mulțamită Tatălui Ceresc, am

boi, văcușoră, câte-va oițe și pentru iarnă porc de tăiat; am poloboc cu pepeni (castraveți), cu curechi (varză) și cu verze (curechi tăiat mărunt și în curmeziș); apoi sfecele, cartofe, ba și o putinică de brânză și una de perje (prune) uscate. În sfârșit, avem berechet de ale gurei, ba și de ale îmbrăcăminte. Am sclipuit ceva parale și pentru comand, căci nu voesc ca, după ce s'o îndură Dumneșeu să mă strângă, să brăhnescă lumea că am fost un irositor și că stau cu țărîna în gură, ne-fiind ce să mi-se dea de pomană.

«Ehei! De-ar fi toți gospodarii ca mine: să nu-și prăpădescă pe la cărcime sănătatea, mintea și ce bruma avere mai au, n-ar mai avea lipitorea de jidan pe cine să-î lucreze moșia, mai mult de gēba; dar așa ce să-î faci: românul, când îi nasce femeia, orî poate când îi mōre cine-va, orî că se face o casă nouă (gospodărie), fuga la nemernicul de arendaș și-î ia bani pentru lucru... și, odată încurcat nu mai scapă totă viața, măcar că muncesc toți ai casei, ași putea dice, de sufletul dracului, Dōmne, mă iartă. De, omul trebuie să chibzuiască și să nu cheltuiască mai mult de cât îl îngădue punga.

«Și să nu-mi uit vorba: eu unul nu țî-oiu luă rachiū în gură, măcar să fie ce-o fi, căci sciū eu cum te arde la măruntae otrava cea jidovescă cu vitriol. Nu beaū de cât apă din isvorul de sub dēl, că-î rece și limpede de te străveđi prin ea; pe iarnă am câte un poloboc de must de pădurețe și, când mă duc pe la tîrg, beaū câte un pahar, douē de vin, și de m-ai crede, mulțumită și Celui de Sus, eu nu sciū ce-î bōla și copiii îmi sînt sănătoși, voinici și cuminți. Și apoi, se vede că așa ni-î felisagul (temperamentul), nēm de nēmul nostru nu ne-am împricinat nici odată cu nimeni, și nu ne-am tras barem la primărie, necum pe la tribunale.

«Imi plătesc regulat birul, fac șosēua, copiii mi i-am dat la școlă..., și nimenea nu-mi dice măcar cât îi negru sub unghie. La sf. biserică merg regulat în fie-care Duminică și în fie-care sērbătōre

cu cuget curat, și inima la maica Domnului cea îngăduitoare către păcatele noastre cele multe, și acasă mă întorc mai cu putere, mai cu voieșie».

Moș Dumitru s'a stins an-țertș și a fost urmat de întreg norodul pînă la locașul de veci. Ba, la biserică, se spune, că părintele Aftanase, cum îi dice poporîmea, pe când voiă să citească sf. Evanghelie, s'a deschis cartea de la sine și pe fața de cêră a lui Moș Dumitru se vedeă par-că, sclipirea unei lumini. Norodul întreg s'a clătinat de pocăință și de atunci merge mai regulat la biserică.

Urmașii lui Moș Dumitru sînt ómenî de omenie și tótă lumea îi fericesc că calcă pe urmele tată-lui lor.

A. Scripcă.

Poiana lui Mihaiu-Vodă

— Legendă istorică —



a pôlele muntelui Dâlma din județul Gorjiu, în drumul ce duce din T.-Jiului prin vama Bulega la Vulcan și Livețani în Ardeal, e o frumoasă regiune ce pòrtă pînă ađi numele de «Poiana lui Mihaiu-Vodă.»

Acî se termină de o dată douë piscuri și lasă să se întindă de acolo în vale o poiană nu tocmai mare.

O potecă care vine din jos, străbate poiana, ocolesce primul pisc pe la pôle și ajungënd la cel d'al-doilea se desparte în două: o parte duce drept pe còma piscului, iar cea-l-altă, apucënd coțiș, ocolesce piscul și se întălnesc amăndouă tocmai în virf.

De treci p'acî venind din deal, privesce la drépta și veî vedeă lăngă un isvor o cruce mare de piatră innegrită pe alocurea de mușchiu și amenințând să cadă.

Inscripția ce purtă odinióră — de și ștêrsă apròpe în întregime — vorbesce drumețului de vremuri vechi «Acî — spun bătrîni — petrecu Mihaiu-Vodă o nòpte cu oșterii sêi» și se crede că în amintirea acestei nopti cîntă poetul:

«Ca un glob de aur luna străluceă
Și p'ò vale verde oștirea dormeă;

Dar p'un vîrf de munte stă Mihaiu la masă
Și pe dalba-i mână fruntea lui se lasă.
etc.

Acî se mai țice că Mihaiu Vodă tăia capul unuia dintre căpitanii săi, rămânendu-l într'o prînsore.

Iată prînsorea: — Căpitanul — un Român sprinten și iute de picior, propuse că el va ajunge în vîrful piscului mai repede ca ori-cine chiar fiind pe picior și cel-l-alt călare însă cu condițiune, ca el să apuce drumul ce duce drept pe cîma muntelui — decî cel-mai scurt, iar cel călare să ocolască pe drumul cel-l-alt — pe cel-mai lung.

Insuși Michaiu primesce rămășagul, iar căpitanul întrebă: «pe cap?» — «Pe cap repetă Mihaiu Vodă și încălică». La un semn dat amîndoi alergă spre locul indicat.

Cel d'întăiu ajuns acolo e Mihaiu și credincios cuvîntului dat tăie chiar cu mîna sa capul îndrăsnețului Căpitan care nu numai că nu se opune, dar chiar cere Domnului să-și țină cuvîntul.

Așa spun bătrîni, așa pare a spune crucea și isvorul al cărui murmur sîmănă unuî plîns înfundat.

Crucea — de sigur — a fost ridicată de Munteniî din împrejurimi în amintirea acestuî fapt.

I. P. N. Horezanu.

FRICA DE MOARTE

Impăratăsa Caterina II a Rusiei eră îndrăsneță și curajoasă în vreme de primejdie, eră femeie cultă și de spirit, dar de mörte nu voiă să scie nimic. Istoria nu cunoșce un om care să se fi temut într'atâta de mörte, ca împăratăsa Ecaterina. Ea ocolea totul ce putea să-i amintescă mörtea. Ea urgisea colorea neagră și dase ordin ca nimeni să nu pörte în Petersburg haine negre. Töte îngropăciunile în oraș trebuiau să se facă dimineța înainte de 6 césuri. Când muriă cine-vă la curte, împăratăsa plecă din oraș. Nicî chiar trăsurile nu eră iertat să fie lustruite negru.

Marea Mórta



ntre obiectele curioase și vestite pe fața pământului este și marea mórta, sau lacul de asfalt din Palestina. Elenii și Romanii vorbeau cu un fel de spaîmă de această mare, care omóră pe toți câți se apropie de dînsa. Arabii au un proverb care dice: cine iubese viața sa, să fie departe de marea mórta! Dar istoriografia israeliți, mai cu sémă vestitul istoric și general israelitean anume Iosephus Flavius, dice despre această mare: nu numai că nici un pește nu pôte să trăiască într'însa, dar nici o pasere nu sbóră în aer pe suprafața sa; un om pôte să se plimbe cu picioréle pe această mare și să nu cadă jos, dar peste puțin timp este în pericol de mórte, din cauza aerului stricat ce domnesce acolo. Dar pentru noi, această mare are un interes deosebit, când ne aducem aminte de vestirea Bibliei unde dice, că s'a întâmplat acolo cu mii de ani înainte, o mare catastrofă fizică, care a dărâmat orașele Sodoma, Gomora și încă alte trei orașe, îngropând pe toți locuitorii sub ruinele lor, și pe urmă s'a format acolo o mare (marea mórta) în locul uscatului de mai nainte. Așa dar marea mórta este un argument pentru istoria sacră. Dintr'aceste împrejurări, marea mórta este un obiect de curiozitate la toții ómenii de sciințe, călători în Orient; însă greutatea și pericolul, cu care e combinată o călătorie către acest loc sêlbatic și retras de tóte locuințele umane, au făcut că puținii călători au cutezat să viziteze marea mórta.

Un călător care a vizitat această mare, înainte căți-va ani, este academicul Saulci. În scrierea sa (Voyage autour de la mer morte), descrie tóte greutatețile și pericolele ce a întîmpinat în această călătorie. Dar notițele cele mai esacte despre acest subiect interesant, le citim într'un raport al d-lui Bous-singault către Academia din Franța. Iată că copiem aici punctele cele mai interesante din acest raport. Marea mórta, dice d-l Boussingault, are numirea acesta din cauză că apa ei este atât de sărată, în cât pescii nu pot să trăiască într'însa, dar se numesce și Lacul asfaltic, fiind-că din timp în timp, se găsesc pe suprafața sa mulțime de bucăți de asfalt, un fel de smólă sau de păcură, solidă și tare ca piétra. Ea se află într'o vale atât de adâncă în cât nivelul mării mórte este cu 400 metri mai jos de cât nivelul mării Mediterane și al Oceanului. Cu drept cuvînt dice Humboldt: aici avem un fenomen cu totul extra-ordinar, adică: un lac așa de întins (30 mile lungime, 6 lățime) și numai 60 mile geografice depărtat de mare, să fie aproape cu 1 000 de picioré mai

jos de cât nivelul mării! Riul Iordan se varsă în această mare. În cursul acestui secol, mai mulți călători au vizitat marea mörta, unii au și făcut cercetări acolo, de sondagiü, (spre a mäsura adâncimea ei), s. e. Irlandezul Cottigan, în anul 1835 intrând prin Iordan în această mare, într'o luntre, unde a rămas cincî zile spre a face felurimi de sondagiuri, a fost atacat acolo de o bölă mortală și îndată după ce s'a întors din această călătorie la Ierusalim, a și murit.

În anul 1837 au încercat d-nii Moor și Beec, a face din nou cercetări într'o luntre pe marea mörta; dar și aceștia au fost prinși de o ostenelă și de o patimă așa de grea, în cât au fost siliți a părăsi această lucrare. În anul 1847, s'a făcut o nouă încercare pentru studiul mării mörte, dar și această încercare s'a terminat cu mörtea aceluï care a întreprins-o, adică a locotenentului Molyneux, oficer din marina franceză. El a murit de tifos (lungöre), după ce a rămas câte-va zile în luntre p'această mare.

O expedițiune navală, compusă de locotenentul Lynx și de 20 de matrozî din marina Statelor Unite din America, a fost mai fericită; căci ea a plutit mult timp pe marea mörta; a făcut acolo felurimi de sondagiuri și alte observațiuni fizice și geometrice, și cu toate acestea nimeni dintr'înșii n'a murit.

Iată că expunem aici nisce observațiuni förte interesante, luate din notițele numitului oficer american. În 18 Aprilie 1874, a intrat această expedițiune navală, prin gura Iordanului în marea mörta, în două luntrii de fer.

Marea această eră atunci așa de întărâtată, în cât aruncă valurile peste matrozî și aceste valuri erău atât de sárate și de tari în cât ardeau buzele și ochii marinarilor. Dar pe când acest uragan se urmă pe suprafața mării, împrejurimea acestui cazan sárat și întărâtat, nu eră mai puțin amenințátore; căci marea mörta e înconjurată de munți negri și goi, fără vre-o urma de vegetațiune și după cóstele lor curg rîuri cu ape stricate, avënd un miros de puciosă förte nesuferit. După câte-va ore, dice Lynx, marea s'a liniscit, și atunci ne-am putut încredința, că Arabii au dreptate când dic: când marea mörta e în linisce, se înfățișeză ca plumbul topit. La 20 Aprilie dimineța aerul avea o temperatură de 27° centigrade. Suprafața mării eră netedă și lucitóre ca o oglindă. La 10 ore înainte de amiază termometrul arată în umbră gradul 31° cent.; séra între ora 8—9, când s'a întunecat, marea eră acoperită cu o lumină mare, spuma valurilor lucea și arată țermurile stâncilor negre și grămeșle de lemne putrede ce erău pe dinsele, învelite într'o lumină fántastică și îngroșátore. Dar în timpul nopții s'a răspândit un miros de puciosă, de aceea dice locotenentul Lynx, acest miros trebuie să provie din bálți și din isvórele cu apă de puciosă, care înconjóră această mare. Acest

miros a fost simțibil tótă ziua de 24 Aprilie. Temperatura aerului se suia atunci la 33° cent.; fie-care din noi, continuă oficerul, se luptă cu o simțire de ostenelă și slăbiciune foarte mare. La 26 Aprilie la 4 ore de dimineță, termometru arată 30°. În minutul acesta ne-am aflat lângă muntele Usdom împrejurul căruia tótă țara eră devastată și deșartă. Pe o parte a mării se vedeă iar o câmpie acoperită de cătățimi imense de sare, pe partea cea-l-altă erau stâncile neproductive de la Moab; în partea sudică se vedeă iar câmpia de sare, vestită pentru bătăliile sângerose ce au avut acolo Israiltenii cu Moabitenii. Dar către nord, unde marea eră învelită într'un nor roșu, se vedeă ruinele Sodomei și Gomorei. Lumina soarelui eră atât de mare în cât produceă durere de ochi, și omul se simțea răsuflând greu, ca și când se află într'un cuptor. Nici o pasere nu se vedeă sburând în aer, nici un pește nu s'a putut descoperi în acest abis sărat, pe care pluteă acum amândouă luntrile noastre, pe această mare ciudată, care nu rabdă în sînul său nici o ființă vie. Dar în minutul acesta, marinarii au văduț în direcțiunea ruinelor Sodomei și Gomorei, ca o colónă de sare, și ne-a adus aminte de ceea-ce diceă istoricul Iosif, adică, că lângă marea murtă se vede și acum o colónă de sare, despre care tradițiunea dice că provine din corpul soției lui Lot, care, neascultând ordinul îngerului de a nu se uita îndărăt, îndată cum s'a uitat, s'a schimbat într'o colónă de sare. Insa voiajorul D. Saulci observă că, fără multe căutări, găsesce cine-vă la țărmurile mării murtă nu o colónă, ci pînă la 200 colóne sau cilindri de sare, stând ridicați în sus pe câmp, dintre cari nu putem sci sigur, care este rămas drept suvenir de la femeia lui Lot, nepotul patriarhului Avraam. Intre ora 3 și 4 după amiazi, căldura s'a făcut așa de tare, în cât termometrul arată în umbră 39°. Vislașii noștrii erau obosiți; am debarcat la partea sudică, la locul cel mai trist ce am văduț în lume.

Nasturii de la hainele noastre erau ferbinți, par'că-î pusese cine-va în foc. Această căldură a crescut pînă la ora 5; atunci termometrul a arătat 41°. Dar căldura cea mai mare care am văduț acolo a fost la 8 Maiu, căci termometrul arată 43°. Noi ne obicinuisem atunci cu căldurii mari, de aceea la 27 Aprilie dimineța fiind o temperatură de 28°, ómenii noștri se văitau de frig. La 28 Aprilie către serea am constatat un fenomen curios, adică: am aruncat un cal în mare și am văduț că calul stă drept, nici nu se înecă, nici nu e aruncat afară.

Dar afară de astea, un om care s'a aruncat de sine în apă, a rămas și el pînă la piept în apă, și apa l-a ținut drept în sus, fără ca el să facă vre-o mișcare, cu tóte acestea marea eră în acel loc de o adâncime de 194 ațe (câte 6 stâneni ața).


Prin aceste experimente ne-am încredințat că naturaliștii

anticii aveau dreptate când diceau că în marea mōrtă nimeni nu pōte să se înece. Acēstă expedițiune de și n'a pierdut nici un om, în periculoasa ei călătorie pe marea mōrtă și ómenii s'au întors sănătoși la Beirut, însă când a ajuns acolo, locotenentul Deale, tot a fost jertfa acestei întreprinderi temerare; el purtă în sine sēmînța unei patimi mortale, care a luat-o la marea mōrtă și îndată când a ajuns la Beirut, a și murit. Apa mării mōrte a fost analizată de către unii chimiști celebri, cari au găsit într'însa nu numai sare de mare, dar și alte sāruri minerale peste măsură, dar și argint (clorură de argint) și brom în cātimi mari. Printr'acestea ne putem explică cele ce spune Pliniu când dice că cei avuți în Roma își aduceau apă din marea mōrtă ca să se scalde într'însa, ca într'o apă bine-făcētore de multe patimi; căci, se vede că bromul ce e coprins în acēstă apă, care este un leac fōrte puternic, a produs aceste efecte.

Eată ce face admirabilul curagiū sciințific, care inspiră călătorilor de acum dorința ferbinte de descoperiri nouē, fără să se témă de vre-un pericol. Iată, đic, că acēsta a făcut să se ridice vālul misterios, care acoperea de mii de ani istoria mării mōrte, a acelului loc respingētor și mortal într'un colț al Palestinei, unde sînt ruinele orașelor cufundate de patru-đeci de secolī, unde e mormîntul unei lumi antice, un mormînt extraordinar, produs printr'o catastrofă asemenea extra-ordinarā, a căreia memorie a conservat-o Biblia, acest op cel mai antic și cel mai venerat la națiunile civilisate.

Isis.

DATORII PATRIOTICE

 u adîncă durere trebuie să recunōscem că parte din adevērata nōstră istorie națională, zace încă în afunđimile necunoscutului. Din când în când, cu multă străduință, se mai adaugă câte o pietricică acestui măreț palat. Un scriitor, o carte veche, o ruină, un zăpă, o literă—tōte pot lumina epocile întunecate, tōte pot ajuta la ridicarea acestui palat național, moștenirea cea mai sfîntă a generațiilor viitoare. Tōte aceste rēmășițe ale trecutului, precum și scriitorii din đilele nōstre, dacā îi luăm ca doveđi în scrierea istoriei se numesc *isvōre*.

Adevērata istorie națională nu se pōte scrie de cāt pe temelul lor; ba încă și acestea alese de o minte încereată, care să nu se înșele.

Lipsa acestor isvóre, cât și greutatea aflării lor, pricinuesc străduința cu care abia, abia licăresce câte o rađă de lumină. Tocmai asupra lor vrea să îndrept luarea aminte a cititorilor «Albinei» și anume asupra însemnătății a două din cele mai prețioase și mai ne luate în sémă isvóre, *inscripțiunile și literatura populară*

Inscripțiunile sînt scrierile, săpăturile făcute în piatră, os, fier, cărămidă etc. cu ținta ca să pătrundă în vecinicie și vécurile să vorbescă de locul, ființa sau aședemîntul care le a prilejuit. Cine ar putea vorbi mai drept celor de astăzi despre trecut? Cine ar fi putut păstră mai bine cele trecute? Cine ar putea da de minciună fierul și piatra? Și aceste doveđi prețioase vi-s necunoscute? De loc. Cine n'a audít de «pietre scrise»? Cine n'a véđut sau citit *pisaniile* bisericilor sau *cele scrise* pe clopote, pecetií, arme și bani? Aprópe tóte țările și le-au adunat într'un mánunchiu, pentru ca cel doritor de muncă să nu se străduiască în căutare, ci numai în cercetarea cuprinsului lor. Din cele privóre la némul nostru, parte s'au adus la «Museul din Bucuresci», parte staú încă nemișcate unde au fost găsíte, și cine scie câte bogății d'astea naționale nu staú îngropate sub ruine sau aședate în temelia și sub pragul cine scie cărei case (1). Căci acesta-i păcatul cel mare, de óre-ce cei mai mulți, neștiind marea lor însemnătate, nu le dau nici cea mai mică băgare de sémă.

Pe lângă frumusețea unora, pe lângă folosul altora pentru artă și sciință, inscripțiunile sînt mai trebuincioase pentru scrierea istoriei, căci ele sînt temeiurile, isvórele cele mai sigure, neștirbite nici de trecerea nemilósă a vremei, nici de rėu-voitórele păreri ale vrăjmașilor neamului nostru. De aceea datoria orí-cărui bun Român, este să caute, să descopere, să ajute și să arate celor pricepuți sau celor în drept, niște ast-fel de comori naționale.

Dar literatura populară? Se știe că ea oglindesc sufletul întregului popor. Ochiul veghetor al cercetătorului iubitor de neam, scormonesce țesutul fermecător al baladelor și legendelor, pentru ca să găsescă adevérul la temelia închipuirei, adică pentru ca să găsescă în ființă pe eroii, voe-

(1) In anul viitor se crede că va apare și la noi primul volum din acéstă prețiosă culegere.

vođii și inimile mari cari au bătut în piepturi românești. Trebuie să scim că pe aceștia îi găsim pînă și în cantecele populare ale vecinilor noștri. Apoi fiind-că istoria națională pe lângă faptele și aședemintele strămoșilor, mai urmăresce și desvoltarea limbei, a credințelor și a întregii firii a poporului, aceiași însemnătate trebuie s'o dăm proverbelor, ghicitorilor, snóvelor, basmelor etc. Ele ne arată firea curată a poporului nostru, voioșia, istețimea, puterea de închipuire și adîncimea minții lui. Dar doina? Iată sufletul poporului. Său cum a ȓis un scriitor de frunte: Doina este lacul în care se oglindesc cerul țării noastre, când întunecat de durere, când luminat de bucuria biruinței (1).

Din cele spuse mai sus, cred că se póte vedea bine însemnătatea inscripțiunilor și a literaturii populare. Și acestea óre sînt greu de găsit și de cules? Sînt óre rarități, pentru ca abia din când în când să răsară câte un semn de viață pe acest cîmp de muncă? Iată prin urmare de ce am ȓis că-i mare păcatul că mulți nu le cunosc folosul, atît pentru ei, cît și pentru sciință și patrie. Și acesta este un fel de patriotism, care întregesc pe acela al cetățenului, militarului și muncitorului; el se arată prin iubirea de cultură, care ridică pe toți cei-l-alți. Invătătorii, preoții, autoritățile și toți ómenii de bine și adeverați Români, au datoria patriotică, dacã nu aceea de a cãutã și descoperi aceste bogății ale națiunei, cel puțin să însufle celor neștiutori dragoste și respect față de ele.

Cine s'ar da înapoi de la ridicarea culturei neamului, de la ridicarea palatului istoriei patriei, care este după cum ȓice Bălcescu, cel dintăiu și cel mai de pe urmă cuvînt al omului?

D. Munteanu-Râmnic.

(1) Delavrancea.



Curiósa

PENTRU INGRIJIREA COPIILOR

Copiii, când se jocă, bagă în gură sau în urechi tot ce le cade în mână. De aceea sînt expuși la fel de nefericiri. Iată câte-va măsuri ce trebuie luate în cazul când sînt în pericol:

1. *Dacă copiii înghit ace* sau alte lucruri mici și ascuțite (cuie etc.), nu e de loc bine să le dăm medicamente ca să verse. Mai bine le dăm să înghiță întregă, nemestecată, o coje uscată de pâine sau le dăm să înghiță un albuș de ou nefiert.

2. *Dacă copiii înghit monede*, să le dăm ulei de ricin. Când moneda stă în în gât, ast-fel că copilul să îneacă, trebuie să o scótem cu degetele, iar dacă nu o putem scóte, să punem copilul cu capul în jos și să-l lovim îndesat și repede după ceafă. Moneda orî ese orî ajunge în stomac și atunci uleiul de ricin o aruncă din stomac.

3. *Dacă copiii bagă mazere în urechi*, e cel mai primejdios lucru să încercăm noi înși-ne a scóte mazerea, căci tot-d'a-una fără excepțiune în loc să o scótem o afundăm mai tare. În acest cas trebuie chemat doctorul. Pînă la venirea doctorului e mai bine să lăsăm câte-va ceasuri să țipe băiatul și să i se umfle urechea, de cât să încercăm noi a scóte mazerea.

4. *Când le intră ceva copiilor în ochi*, nu e bine să frecăm ochii. Geana de jos o deslipim de ochi și dacă vedem pe globulul ochiului vr'un obiect străin îl curățim cu colțul unei batiste curate de mătase. Dacă nu vedem nimic, atunci prindem geana de sus, o despărțim de globul ochiului și o tragem peste geana de jos de mai multe ori, pînă ce obiectul străin alunecă pe interiorul genei de sus și să prinde de geana de jos. Putem frecă geana de sus de la còda ochiului spre colțul ochiului (spre nas), căci obiectul alunecă spre colțul ochiului și iese la

ivélă. După asta se spală ochiul, dacă e înroșit, cu apă rece și se fac comprese cu apă de plumb. Când obiectul străin nu-l poți de loc scóte, punem pe ochi comprese calde și chemăm doctorul.

5. *Bóbe saú alte lucruri în nas.* Nu e bine să scotocim după ele, căci numai le băgăm mai afund. Să dăm copilului mai bine tabac — se înțelege în narea liberă — el strănută și obiectul ese din nas.

6. *Purici în ureche.* Culcăm copilul cu urechia în sus și-i turnăm în ureche cu o lingură apă caldă. Puricele are să rămăe d'asupra apei; dacă copilul să scóla repede, de-odată cu apa iese și puricele.

U N M A R T I R



n generala persecuțiune contra bisericei, începută de Maximilian, acesta trimise 20 de soldați spre căutarea lui *Antim*, cel mai mare episcop din Nicomedia, de a-l aduce mort în orî-ce chip, căci eră un principal menținător al creștinătăței, din acel oraș. Acum se întâmplă ca cei 20 soldați, fără să cunoscă pe *Antim*, să intre tocmai în propria lui casă, și, cu acea libertate proprie acestor ómeni, îi cerură mâncare. Bucuros, răspunse sfîntul Episcop; și le găti o masă, pe cât putu mai frumósă, servindu-i el însuși.

Soldații mirați de o așa omenie și caritate, pe care ei nu o întâlnise încă în viața lor, fură încântați de o așa inimă bună!

Pe când prânzul eră în toiul seú; soldații întrebă pe gazda lor, daca nu cum-va cunósce pe un óre-care *Antim*, episcop Creștin, asupra căreia este ordin de la Impărat a-l aduce mort. Atunci Sfîntul răspunse: Cum, să nu-l cunosc! Eú sint acele pe care-l căutați; nu trebuie să vă osteniți de a mă căută: — mă aveți aci. — Atunci soldații speriați și uimiți de constanța și sinceritatea sfîntului prelat, decisera cu toții a raportă Impăratului că *Antim*, după lungi căutări nu a putut fi găsit, și ast-fel să scape viața bine-făcătorului lor. Dar nu, răspunse sfîntul episcop,— creș-


tinilor nu le e permis a spune minciuni, și nici a consideră ca bune, cele țise de altul. Haidem drept la Impărat; pentru că voesc ca mai bine eă să mor de cât voi să fiți mincinoși. Și așa el îi urmă, și pînă își lăasă sufletul în cele mai grósnice chinuri, el urmă cu același entuziazm pentru a nu-și face religia lui credincioasă de rușine.

(Din Italianesce).

I. Petrarea
Panciu.

ȚUGUIŪ AL BABEI I-iŪ

Basm.

 e povestescă că demult pe o vale largă, sub un picior de munte în marginea unui revenic, într'o casă deșindrită de crivăț, cu părății crăpați de igrasie, cu ușile și ferestrele vraieste, trăia o biată babă vėduvă, care aveă un fecior viteaz, viteaz, ne mai pomenit de viteaz și de puternic. ȚuguiŪ al babei I-iŪ eră gróza mame-sei și al satului intreg.

Intrând de mititel purcar la pircălabul, se luase la trîntă cu păstorii, cu purcarii, cu vătășei și cu strejarii și pe toți îi biruia în luptă.

În pădure, când se duceă, rėsturnă lemnele și pietrele; iar de gróza lui mistreții se imblinđeau și în turma lui ȚuguiŪ intrau ca micii. Sėra se miraŪ satenii de cea ce vedeau la dınsul, încremeneau ȳmenii cu cumpenile în mını, le scăpaŪ ciuturile, orı cãdeau în sghiaburi de frică când auđeau guițaturile acestor namile, le vedeau colții infigend care pe lãngă ce treceă D'apoi ȚuguiŪ? Veneă cãlare pe cãte un buștean gros de țece orı cât omul și cãntă cu buciumul așa de tare de pãreă cã da rãsmirița.

Pãrcălabul ar fi fost mulțumit de el, dar ce-i faci, cã îi umpleă mereŪ curtea cu cãte jigãni sėlbatice de n'aveă unde le mai pune și cu ce le mai hrãni.

TrecŪ ce trecŪ și lui ȚuguiŪ i-se urı cu acėstă slujbă de nimic, precum țiceă el și luãndu-și rėmas bun de la maicã-sa și de la alde Pãrcălabul, plecã în lume ca sã-și gãsescă bine capului. Cã veđi așa e omul mare la suflet: nu-l ıncapc locul, nu-i vine a sta ca leul în colivie.

Ajungend într'o cãmpie mare dete de casa Zmeilor. Ceı nouė frați, cari locuiaŪ acolo, cum il vėđurã intrãnd așa semeț, voirã sã-l omȳre pentru atãta cutezare, dar Zmeul cel mai tınēr țise:

«Sã nu-l omorim frașilor, cã ășta trebue sã fie un mare vitėz, ci sã-i dãm sã ne facã trei treburı și dacã le-o face sã-i dãruim trei rınduri

de haine, unul de aur, altul de argint, și altul de aramă cum și dreptul d'a fi al decilea *frate* de cruce al nostru.»

Sfatul Zmeului fu primit și Țuguîu fu trimes dimineța cu nouă burdufe de piele de bivol ca s'aducă apă.

Țuguîu le tirî până la fântină în fugă; iar ajungând acolo se puse să sape în jurul ei. Smeii vădend că întîrziază se luară după dînsul și găsindu-l dîseră :

— Dar ce faci tu acolo Țuguîu?

— Sap să v'aduc acasă fântina întregă ca să nu mai mă trimeteți voi s'aduc apă așa cu picătura».

Zmeii, vădend vitejia lui, îi deteră hainele de aramă.

A doua zi, nu eră bêt de lemn în curte, tuciul cu mămăligă și oia de fiertură înțeleniseră la foc, Țuguîu nici că apucă s'audă bine porunca Zmeilor și luă căruțele și plecă.

Zmeii îngrijați de el, căci îl vedeau tîner și sciau câte primejdii putea să întîmpine în pădurea acea unde mișuiau fiarele sêlbatice, porniră după dînsul.

Care nu le fu mirarea, când găsiră toți urșii, câți fusese prin vizuină, înjuțați la căruță și totă pădurea legată ferecată gata pe încărcat în care.

Ce să mai dîcă Zmeii? Îi deteră hainele de argint și gătind totul îl poftiră la masa lor.

A treia zi, pe cînd staū cu toții la sfat în curte sub umbrar, iată că intră pe pîrtă o cêtă de uriași, cu câte un ochiū în frunte și năvălesce asupra Zmeilor. Țuguîu care scîa să se lupte cu urșii și cu mistreții intru nimic îi fu a-i prinde, a-i legă cobză și a-i aruncă, pe toți la închisore în beciurile cele mai întunecose și adînci.

Zmeii, ghemuiți prin colțurile umbrarului, ieșiră la ivelă, acum după ce scăpase de primejdiă. Țuguîu fu îmbrățîșat de fie-care, apoi primî de la dînșii hainele cele cu totul și cu totul de aur și numele de frate de cruce; luându-și în urmă rēmas bun de la dînșii, plecă în lumea largă.

Găsesce omul câte o dată și pe Noroc dacā scie în coprinsurile lui să umble.

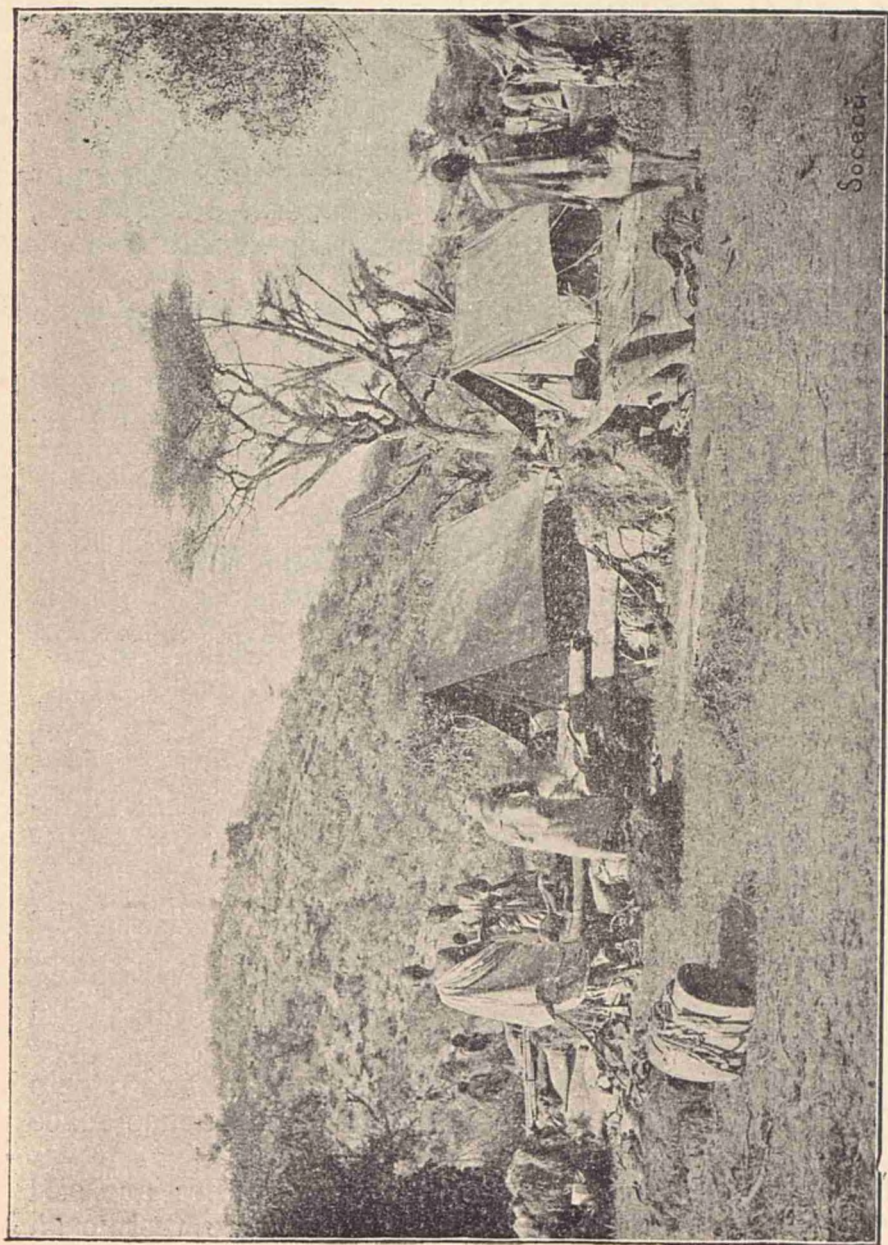
Merse, merse, băiatul merse

Di de vară
Pînă 'n sēră,
Cale lungă
Să-i ajungă

și dele de curtea unū împērat care aveā trei fete; acolo Țuguîu se băgă porcar. Nu trecū mult și împēratul avēnd un rēsboiū Țuguîu își lepădă sarica lui de porcar se îmbracă cu hainele de aramă și ducēndu-se în tabără se luptă ca un viteaz, cînd se întōrse fata cea mică a împēratului îl dārî printre grădele și pîndindu-l vēdū cînd se îmbracă iar ca purcar. Cînd se întōrse tatăl sēu și povesti tōte isbîndeale omului îmbrăcat în haine de aramă, ea tăcū nu spuse nimic din cele ce vēduse.

(Sfirșitul în No. viitor).

Smara.



Sat African.

Patima cea mai urâtă



acă s'a vădut și el mare, a plecat băetanu'n lume, să-și caute singur de cap, n'a vrut să mai stea sarcină în spina-reă lui tată-său. Multă vreme n'a știut părinții nimica de capetul odraslelor, că băiatul n'a vrut să le mai dea de scire.

O dată, vine un cunoscut s'aducă moșnegilor o bucurie.

— Uite, am fost c'o trebă a mea în cutare târg și m'am vădut pe-acolo și cu feciorul domniilor-văstre.

Da bătrânul întreabă:

— Și cum de l-ai întâlnit?

— Ah! mi-i că vă voiți strică bucuria: — eră la iarmaroc, înconjurat de un cârd de mueri, de celea fără nici un căpătâiu; îl trăgeau care'ncotro. Nu mi-a mirosit mie tocmă a bine.

Da bătrânul dice liniscit:

— Ehehe!.. tot băiatul meu rămâne, nu-i nevoe, cu vremea se tămăduie de bola asta; omul mai înbătrânesce, are să îngenuche el odată, ferescă Dumnezeu de mai rău.

Maî trece un răstimp.

Cunoscutul acela vine iar cu veste bună la moșnegi:

— Iar am întâlnit pe feciorul vostru.

— Ei, da acu cum l-ai găsit? Întreabă moșnegul neliniscit.

— Rău de tot! — Cum nu se cade mai rău: vr'o doi îl duceai, legat cot la cot, ci că furase nisce cai.

— Nu-i nevoe, tot băiatul meu rămâne: are să-l bată, l-or mai dojeni, și de la o vreme trebuie să se îndrepte — ferescă Dumnezeu de mai rău.

N'o fi trecut multă vreme la mijloc și cunoscutul vine iar la bătrâni.

— Te-ai întâlnit și-acum cu fecioru-mieșu?

— Da.

— Și ce urmări are? Merge mai către bine?

— De bine nu prea bine, da ori cum, tot s'a mai îndreptat: -- l-am găsit beat într-o cârcimă, dormea acolo pe un divan. O fi făcut vr'un chef și el, ca omul, cine nu bea când are cu ce?

Moșnégul se încrunță și oftéză din adîncul sufletului:

— Eș, de acum l-am prăpădit, nu mai am fecior.

— Da de ce?

— Beția să ține de om ca scaiul; când te-o încălecă ea, apoi te-ai pricopsit, nu te poți scăpa pîn-ce nu ț-o cădeă lingura de la gură.

Nici o slăbiciune nu-î mai rea de cât beția. M-î-am prăpădit feciorul de acum.

Și bătrânul a prins a plânge.

Ión Adam.

Ferirea semințelor de paseri

Într'unul din numerile trecute am dat un mijloc practic pentru a feri sēmănaturile de stricăciunile ce le pot face paserile. Mai ales în acest anotimp paserile sînt stricătore agricultorului, căci neavînd alte mijloce de hrană, ele se aruncă împinse de fîme, și zeciuesc sēmănaturile.

Rēul făcut este cu mult mai mare de cât vara sau tōmna cînd ele se hrănesc din recoltă, care fiind mare, nu se cunoșce stricăciunea, și în afară de acesta, atunci pe lingă recoltă mai au și omișile, vermișorii și alte insecte pe cari le mănăncă cu mai mare plăcere. Așă dar primăvara lipsind insectele și viermi singura hrană a paserilor sînt sēmănaturile, și atunci agricultorul pierde pe lingă sēmînta sēmănată, și lucrul făcut și recolta care ar fi dat-o sēmînta mîncată de paseri.

Se înțelege că găsirea unui mijloc de a putea oprî paserile să mănance de prin sēmănaturi ar fi de mare folos, căci s'au vėduț une-ori cāmpiile sēmănate aprōpe curățate cu totul de sēmînte de către paseri.

Pînă acum pe la noi pe la țară nu se prea obișnuia a se face asemenea lucrări de ferire a sēmîntelor. Țăranul vede paguba făcută, îndată după încolțirea plantelor sēmănate și

se mulțumesc să se plângă vecinului că prea i-a ieșit rar grâul sau secara, anul acesta, fără ca să se gândească să ia pe viitor vre-o măsură ca să nu se mai repete paguba.

Dacă la noi lucrurile stau ast-fel, în alte țări însă pe fiecare Ți se fac cercetări și se descoper mijloce care de care mai lesnicioase, spre a putea feri agricultura de pagube.

O revistă franțuzescă «Vânătoare și pescuire» dă în această privință, în unul din numerile trecute, un sfat bun cititorilor săi. Sfatul acesta constă în îndemnul de a se sluji de procedeul descoperit de d-nul Ch. Wendelen pentru a gonii păsările de la semănături.

Anume: să se mănânce semințele care trebuiesc semănate cu un praf de miniu roșu (Miniul este un oxid al plumbului și se poate procura pe un preț foarte efin).

Lucrarea se face punând într'un sac — care se cere să fie cât se poate de des țesut și dacă se poate, să fie chiar cătrănit sau văpsit — un chilogram de pulbere roșie de miniu împreună cu 20 — 25 chilograme de sēmîntă. Se amestecă apoi bine, învîrtindu-se sacul și plimbându-se în el, pînă ce ele se înroșesc.

După ce s'a făcut acesta se pot semena fără grije, căci păsările nu se mai apropie de câmpurile semănate cu sēmîntă ast-fel preparată.

Din cauza proprietăților otrăvitoare ale miniului se cere ca sacul în care se face amestecarea, să fie în condițiunile de mai sus, căci alt-fel ar strică ómenilor cari ar prepara sēmîntele.

Este bine ca fie-care să caute a întrebuiți acest mijloc care este foarte folositor.

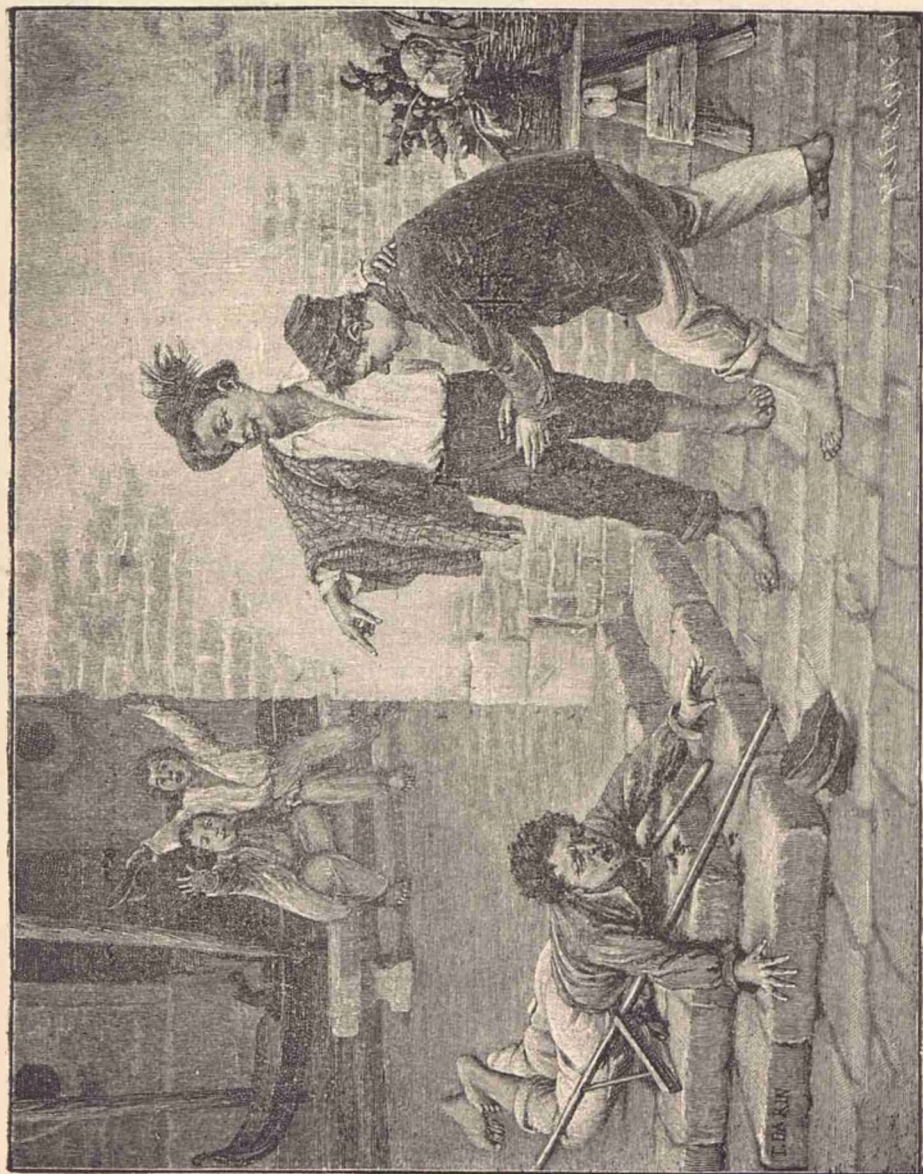
De alt-fel, ori-cine poate să încerce acesta la o parte din sēmînturile sale și apoi la adunarea recoltei se va încredința despre folosul adus, comparând recolta locului sēmînat cu sēmînta preparată cu a altui loc pe care s'a pus sēmîntă nepreparată.

I. Niculescu.

Severin.

Invățătura este podoba bogatului și bogăția sëracului.

Sint trei feluri de neinvățai: Unii care nu știu nimic, alții care aceea ce știu, știu rău, și alții cari știu alt-ceva de ceia-ce ar trebui să știe.



Eii Aî pătit-o?

CLOPOȚELUL CAPREI

Snoavă.



capră se sue pe un arbor să mănince murguri. Arborul îi fură clopoțelul. Capra ține: arbore, dă-mi clopoțelul, că de nu, mă duc la ferestrău și-l chem să te taie. Arborul nu vrea să-i dea clopoțelul.

Capra se duce la ferestrău și-i ține: hai fierăstrăule de taie arborul, că nu vrea să-mi dea clopoțelul, căci de nu, chem focul să te ardă. Fierăstrăul nu vrea să vină.

Să duce capra la foc. Hai focule, ține ea, arde ferestrăul, căci de nu, chem apa să te stingă.

Focul se ascunde în spuză și stă pitic.

Să duce la apă, nici apa nu vrea să vină.

Plcă capra și să duce la boi. Haidați boilor, beți apa, că nu vrea să stingă focul, și de nu-ți veni, chem lupul să vă mănince. Boii dau din urechi și rumegă mai încolo.

Să duce la lup. Hai lupule, de mănincă boii, că nu vreau să bea apa. De nu vii, chem pușca să te împusce. Lupul încă își face urechia tătă.

Alérgă capra la pușcă. Vino pușcă de împușcă lupul, că nu vrea să mănince boii. De nu vii, mă duc și chem șórecele să-ți ródă oțelele. Nu vrea nici pușca.

Se duce și chiamă șórecele: hai șórece de ródă oțelele puscei, că nu vrea să împusce lupul, și de nu vii chem pisica să te mănince. Șócele țist în gaură!

Se duce și chiamă pisica: hai pisică și mănincă șórecele că nu vrea să ródă oțelele guscei.

Pisica sbughii! după șórece să-l mănince; șórecele țist! după pușcă să-ți ródă oțelele; pușca clant! clant! să împusce lupul; lupul hap! hap! după boi să-ți mănince; boii tropa! tropa! după apă s'o bea! apa locio! locio! după foc să-ți stingă; focul pîrr-sfirr! după fierăstrău să-l ardă; fierăstrăul hîrț-scîrți la arbore să-l taie; arborul ting-ling! dă clopoțelul caprei.

MULȚUMIRE

Aduce mulțumiri domnului *G. Marinescu-Dorojan* din București, care a bine-voit a donă bibliotecii acestei școle mai multe cărți literare. Spre folosul săténului, dorese a găsi imitatori.

Z. G. Negoescu

Diriginte, Jideni (R.-Sărat.)

Băiatul și epurile.



fost o dată un băiat sărac. El auđise pe alții vorbind, că dacă în séra de Crăciun să duce cine-va pe câmp, ușor își pöte găsi norocul.

Și băiatul ieși la câmp; eră frig și lună frumoasă. Cum mergea așa, de o dată zări în zăpadă două urechi lungi. Uităndu-se mai bine ce să vadă? un iepuraș ședeă în ză-

padă ca într'un cuib.

Băețașul se apropia încet de el ca să-l prindă și gindea în sine: Ah! de a-și prinde acum iepurile, i-ași trage pielea și a-și vinde-o. Pe ea capët de sigur cel puțin 50 bani; și carnea o vînd și capët pe ea 2 coröne (1). Face cu totul 2 coröne și 50 bani. Cu banii aceștia cumpăr de la cioban un mielușel și mă duc cu el la pășune pe munte. Când va fi mare, îl tund și îi vînd lina cu 4 coröne. Asta face în 10 ani 40 de coröne. Atunci vînd și oia și-mi cumpër o vacă. Vaca trebuie să-mi dea lapte, și atunci vînd unt și brînză, vînd și vițeii, ori îi țin și fac o ciréda întregă. Acesta în câți-va ani îmi aduce cel puțin 1000 de coröne. așa că pot trăi förte bine, și la dejun pot avea pâine cu brînză și unt de cel mai bun.

După aceea vînd ciréda și capët mulți bani, îmi cumpër în cetate o casă frumoasă și banii îi dau cu camăta, așa că în curînd voiă avea 100.000 de coröne. Incep apoi un negoț mare și mă fac milionar. Apoi împrumut cu bani pe împëratul, pentru care îmi dă moși întinse, pe urmă

(1) Coróna, ban Austriac; 1 l. și 5 b.

imi cinstesce moşile şi mă face şi baron, mă duc în bătaie şi mă fac un ghinărar vestit, iau de nevastă pe fata împăratului şi după acesta mă fac şi eu împărat. După aceea mă întorc o dată şi în satul meu, ca să mă vadă toţi oamenii. Mamei mele îi duc un sac de corone, pentru băieţi fac un pom de Crăcin cu tot felul de daruri şi pe toţi oamenii îi fac bogaţi, chiar şi pe păzitorul de câmp. Dumnezeule, ce bucurie o să fie atunci!

Dicând acestea băiatul, pliosc! butù în palme de bucurie, iepurile speriat, huşi! să cără p'aci încolo. Precum mai înainte nu şia ce să facă de bucurie, că are să fie împărat, aşă stătea acum în frig cu pantalonii rupţi şi cu mâinile îngheţate; îi trecură toate visurile.

Epurile, de nu l-o fi împuşcat cine-va până acum, trăiesce şi adî.

Povestită, după nemţesce de Septimiă.

SFATURI PRACTICE

Doctorie folositore.

În contra împunsăturilor de ţinţari, albine, vespă, şi ale altor insecte se recomandă *Spirtul de Salmiac*. Indiviđii cari petrec zile întregi, ba chiar şi dorm prin păduri şi pe câmpuri, n'ar face rău să porţe cu sine o sticlură cu Spirt de Salmiac. O picătură cu care freci locul împuns, e de ajuns ca să înceteze usturimea.

*

Mirosul carnel.

Vara e foarte greu să păstrezi carnea, ca să nu miroasă. Un mijloc de-a păstra carnea mai multe zile în stare prospetă, sau de a depărta mirosul dacă l-a primit, este florea de romoniţă. Ferbem această flóre în apă, şi cu acest ceaiu opărim carnea. Colorea carnel nu se schimbă; iar, ca să nu primescă miros de romoniţă spălăm carnea cu apă curată.

*

Spălatul rufelor.

Cum putem face economie de lemne şi de muncă la spălarea rufelor?

Rufele colorate ori albe le muiăm într'o leşiă rece, compusă aşă: La câte 20 litri apă $\frac{1}{4}$ kgr. săpun ras, 3 linguri de benzină şi 1 lingură de borax, disolvat în apă fierbinte.

În amestecul acesta lăsăm rufele timp de $\frac{1}{2}$ ceas, după aceea le ferbem din nou $\frac{1}{2}$ ceas.

Când leșia s'a răcit, putem să turnăm totul în albie și cu aceeași apă se frcă rufele în mod obicnuit, limpezindu-se pe urmă în apă rece.

*

Carnea tare.

Provine adesea de la vitele bătrine neingrășate sau hrănite rău. Pentru ca o asemenea carne să pôtă căpătă frăgezimea trebuinciosă, se procedză ast-fel: După ce s'a fiert carnea și s'a curățit spuma, se tórănă (peste o cantitate de 5 klg. zémă de carne) o lingură de spirt. Cea mai vinjósă carne devine prin acest mijloc de a frăgezi carnea: o lăsăm să steă 10 minute în apă amestecată cu zémă de pepeni. O asemenea carne dacă se fierbe, se frăgezesc până la descompunere.

INFORMAȚIUNI

A S. Regală principele Ferdinand însoțit de d. Ión I. C. Brătianu, Ministrul lucrărilor publice a făcut plimbări prin partea muntósă a Olteniei. Pretutindení a fost întîmpinat cu mare bucurie de către popor. A. S. Regală a rămas încântată de frumusețele locului din această parte istorică a țării noastre.

*

În Bucuresci s'a format un comitet compus din studenți universitari cu scopul de a găsi mijlócele pentru ridicarea unui monument marelui nostru istoric *N. Bălcescu*. Dorim deplină reușită tinerilor noștri studenți.

*

Congresul studenților noștri universitari se va ține anul acesta în Tulcea.

*

Profesorul *G. Weigand* de la Universitatea din Lipsca se află în partea muntósă a Olteniei, unde face studii asupra limbii romănesce, iar profesorul *Sircu* de la Universitatea din Petersburg a făcut studii tot asupra limbii romănesce, însă în Banat și Transilvania.

*

Localul seminarului Central din Bucuresci se va construi în curtea bisericii Antim.

Acésta în urma dorinței exprimate de Maj. Sa Regele și de I. I. P. P. S. S. Mitropoliți. De alt-fel locașul seminarului din Bucuresci aci a și fost pentru prima dată.

*

Comisiunea pentru examinarea candidaților pentru școla normală de institutori se compune din d-nii *Colorian*, *Dulf* și *Speranță*, iar pentru examinarea candidatelor pentru școla normală de institutóre din Iași și pentru Asilul Elena Dómna, secția normală, se compune din domni *Halită*, *Manicatide* și *Buțureanu*.

A P E L

Comitetul de inițiativă pentru ridicarea unui monument național lui Tudor Vladimirescu în orașul Tirgu-Jiū, face cunoscut că statuia este gata și că este deja expediată din Milano. Sculptorul acum lucră la soclul statuei, iar în a doua jumătate a lunii Septembrie a. c. se va face inaugurarea cu mare solemnitate.

Comitetul a turnat o medalie comemorativă, admirabil reușită, care se va împărți în ziua inaugurării.

S'a admis de către comitet a se imprimă o broșură prin care se va publică, pe județe, numele persoanelor care au contribuit și sumele subscrise, numele persoanelor cari au refuzat listele și numele aceloră, care au primit liste, au colectat și încă nu le-au trimes casierie comitetului. Din această dare de seamă se va putea vedea totă activitatea și lupta comitetului în acești patru ani precum și gestiunea exactă de banii încasați. Această broșură se va împărți chiar în ziua inaugurării, de aceia rugăm cu insistență pe toți deținătorii de liste și în special pe toți d-nii institutorii și învățătorii cari au liste, să bine-voiască a le trimite împreună cu sumele colectate sau chiar listele albe, pe adresa casierului D. C. Bălăcescu, farmacist, str. Sf. Vineri 2, Bucuresci în cel mai scurt timp posibil; de ore-ce la 1 Septembrie se va da broșura la imprimat.

Comitetul a trimes în totă țara 3.027 liste, împreună cu un apel destul de patriotic către toți Români iubitori de neam; însă nu s'au înapoiat de cât prea puține; și dacă Onor. guvern, nu venea în ajutorul Comitetului cu suma de 30.000 lei, eram expuși a nu putea să îndeplinim acest omagiu de recunoștință, față de Martirul Românismului; rămânând monumentul în atelierul turnătoriei Barigozzi din Milano.

Sperăm că acest ultim apel va da rezultatul dorit.

D. C. Bălăcescu

Delegatul comitetului, farmacist.

Deslegarea întrebărilor din No. 41.

III. Ghicitoare: A - FRICA

D-ra Aspasia Burghelena, Pâncesci, Bacău; D-ra Alexandrina Căpățână, Panciu. Putna; Isac Rottman, Loco; Andonie Nicolau, Nicoresci, Tecuci; Alexandru Popilian, Curtea de Argeș; Manole C. Enescu, Loco; G. T. Vasilescu, Drăgășani, Covurlui; Pr. D. St. Roșescu, Băitați, R.-Sărat; A. Tauru, Țicleni; Valeriu Țino, Brăila; Z. Ionescu, R.-Sărat; A. G. Enăcenu, Brăila; D-ra Onița Popescu, Clinceni, Ilfov; A. Popescu, Sintesci, Ilfov; C. Constantinescu, Sintesci, Ilfov; D-ra Elena C. Cărnău; D-ra Ióna C. Olteanu; D-ra M. Solomonescu, Sintesci, Ilfov; I. Vișinescu, Mihălesci, Vlașca; D-ra Sindica Dumitrescu, Sintesci, Ilfov; Gh. Ionescu, Enăchesci; N. I. Partenie, Nicoresci, Tecuci; F. N. Stefanu, Nicoresci; G. Nichiforescu, Darabani, Dorohoiu; Preot Sachelar I. Costachescu, Vața-Olt; V. I. Bătăturescu, R.-Sărat; D. Pătrășcan, Domnesci, Putna; I. Pruteanu, Bacău.

Premiul a fost câștigat de d. A. Popescu, Sintesci, Ilfov. D-sa e rugat să ne scrie ce cărți dorește a i se trimite pentru 1,50.

Adrese către redacție

Sunt pe deplin convins că Revista Albina este Regina în fruntea tuturor revistelor ; și că precum Regina într'un stup este unica care dirige stupul, ast-fel și revista Albina este unica în această țară, care urmărește luminarea poporului arătând treptat mijlocele cari tind la înăvușirea neamului românesc.

Felicit dar, inițiatorii acestei reviste, pentru sacrul interes ce depun în continuu în îndeplinirea scopului ce'l urmărește.

Dimitrie Ștefaniu.

Verificator, Adm. Regiei monopol. Statului. Piatra-Olt.

*

Salutăm cu bucurie, aparițiunea revistei «Albina», care ca o stea luminosă, călăuzesc pe țăranul Român, întru urmarea noului trai ce ar trebui să începă după sfatul și exemplul dat. Dea Domnul ca exemplele și sfaturile ei să ducă la bun sfârșit și ast-fel munca să fie încununată de succes.

Onóre prisăcarilor de la «Albina».

A. N. Fotescu, Invățător.

P. Rezeanu.

Bulbucata-Vlașca.

«Albina» d-vastră încă n'au împlinit un an de când a apărut, dar a produs atâta miere, de unde tot poporul de prin toate unghiurile țării se îndulcesc «Albina» având menire așa de înaltă : Luminarea poporului, îi doare din totă inima, roiuri multe și faguri din belșug.

Andonie Nicolau

Comuna Nicorești Jud. Tecuci.

*

Nu am cuvinte să vă pot exprima bucuria și mândria ce simț în sufletul meu, vedând marele interes ce comitetul în unire cu toți omenii de bine, poartă neamului românesc în genere.

Facă cerul ca intențiunile d-vastră demne de totă lauda să aibă nemărginită durată și rezultate strălucite și fiți siguri de recunoștința poporului Român, care va trece numele d-vastră al tuturor, în cartea de aur a patrioșilor care au luptat și luptă pentru binele și fericirea lui.

N. Vișineanu

Caracâl.

Nu sînt de cât 6 luni de zile de când a apărut revista d-vastră și ea a fost îmbrățișată și de păturile cele mai de jos ale societății, din cauza bogatului material ce conține. Țăranul român absorbă cu nevinovăție adevărul de pe busele nevinovate ale albinei.

P. Dumitrescu

Invățător, Călinești Muscel.

Acastă revistă «Albina» mi s'a părut că este demnă de totă stima unui om civilizat și cu ardôrea cea mai patriotică pentru o cauză salutară.

Nicolae Kiriazi
Bucuresei.

POȘTA REDACȚIEI

- I. M. S., Corabia.—Aritmogriful nu se va publica.
 Z. I. Iordăchescu, Bucuresei.—Basmul e publicat în colecția lui Ispirescu.
 B. D., Boșotenii.—Nu se va publica.
 B. I., Istrița.—Regretăm, dar nu se poate.
 V. Z. N., Ploesci.—S'a respins vorba cu moș Stan.
 V. T., Săbăoani.—Comitetul a respins.
 T. M. C., Măgurele.—Ca încercare nu e rea, dar nu e de publicat.
 T. U., Mireni.—Nu se înțelege bine cari sint acele noi folose. Nu se poate publica.
 I. D. P., Apele-Vii.—Ne pare rău că nu sint destul de reușite ca să le putem publica.
 Z. E. N., Jidenii.—«Mulțumirea» s'a publicat. «Modificarea calendarului» nu se va publica Trimeteții alt-ceva.
 N. I. I., Mugoșu.—Nu înțelegem pentru ce-i aduce mulțumiri în public.
 Mai mulți abonați rurali.—Ne pare rău că vă înșelați. «Albina» a publicat aproape o sută de bucăți din popor. Va publica și de acum înainte. Sintem datorii însă să alegem: nu publicăm nici lucruri prea cunoscute nici poezii de dragoste, nici anecdote sau povestiri din cari nu rezultă o învățatură sănătoasă.
 I. Olteanu, Schitu Golesei.—N'avem ce face, trebuie să dăm de tot felul ca să mulțumim pe toți.
 A. C. Groza, Vida.—In timpul când ați trimis darea de sêmă despre împărțirea premiilor nu se putea publica, de vreme ce acestea erau numere de vacanță, tipărite mai înainte aproape în întregime. Sciți că revistele au obiceiul ori să suspende apariția în vacanță ori să scotă mai multe numere duble. Noi ne-am impus sacrificiul de a trimite numerile săptămânale; dar nu era loc pentru înscrierea de articole venite în acest timp. Regretăm că această neplăcere s'a întâmplat unui bun sprijinitor al publicației noastre. Dăm totuși darea de sêmă în numărul viitor, căci serbările școlare sint tot-d'a-una interesante pentru public.
 M. F., Călărași.—Șarada nu se va publica.
 N. P., Nicoresei.—Poesiile d.-v. nu se vor publica.
 Gh. Gr. B., Tecuci.—Șarada «Satana» nu se va publica.
 Tr. Garofide.—Ne vom adresa la Paris pentru catalog de fonografe. Din bucățile trimise vom alege câte-va.
 T. P., Simnicu.—Am putea publica o dare de sêmă despre o împărțire de premii, dar pentru un discurs întreg n'avem loc. Ni s'au trimes și altele multe; dar cu părere de rău am fost nevoiți să procedăm tot așa.
 D. P., Tismana.—«Ursitorile» și poesile nu se pot publica. Trimiteți alt-ceva și, de va fi chip, sintem gata.
 Pr. G. P., Bucuresei.—«Citirile vătămătoare» se va publica; cele-lalte două nu.

Rugăm pe toți domni, cari au bine-voit a ne procură abonamente și n'au trimis încă banii persônelor sab-scrise în liste, să bine-voiască a ni-i înaintă de urgență.

Asemenea rugăm pe toți domni, cari ne-au cerut abonamentul, fie prin serisorii, fie prin cărți postale, să bine-voiască a ne trimite costul.

La 30 Septembrie revista împlinind un an de existență, rugăm pe de o parte pe d-nii abonați neachitați, a trimite banii; iar pe de alta, rugăm pe toți amicii noștri a stărui pentru facere de noi abonamente.